

ຄິດໃຫ້ດີແລະຈົ່ງປູກ

ອຸປະກອນການສົ່ງເສີມ ສຳລັບຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ຈະປູກຢາງພາລາ

1. ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຜະລິດອຸປະກອນສົ່ງເສີມ ສຳລັບຊາວກະສິກອນຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ຈະປູກຢາງພາລາ?

ຕໍ່ກັບສະພາບການໃນປະຈຸບັນທີ່ການປູກຢາງພາລາກຳລັງເປັນທີ່ນິຍົມໃນ ສ.ປ.ປ ລາວ. ນັກວິຊາການທັງພາກລັດ, ເອກະຊົນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຊາວກະສິກອນເອງ ເຫັນວ່າ ສ່ວນຫລາຍການຕັດສິນໃຈປູກຢາງພາລາແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການຄົ້ນຄວ້າ ພິຈາລະນາຮອບດ້ານເທື່ອ. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການປູກຢາງພາລາຍັງບໍ່ສາມາດປະກອບ ສ່ວນເຂົ້າໃນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ຢຸດຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ ແລະ ພື້ນຟູປ່າ ໄມ້ໄດ້ເທົ່າທີ່ຄວນ.

ອຸປະກອນການສົ່ງເສີມນີ້ແມ່ນໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອສະໜອງຄວາມຮູ້ດ້ານການ ປູກຢາງ ພາລາໃນ ສ.ປ.ປ ລາວ. ຈຸດປະສົງຂອງເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວບໍ່ແມ່ນແນໃສ່ສົ່ງເສີມການປູກ ຢາງພາລາ ແຕ່ຫາກຢາກຊ່ວຍຊາວກະສິກອນ ແລະ ນັກສົ່ງເສີມໃນການຕັດສິນໃຈ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຮູ້ທີ່ຖືກຕ້ອງໃນການປູກ.

ອຸປະກອນນີ້ແມ່ນໄດ້ຖືກອອກແບບຂຶ້ນສຳລັບ 7 ແຂວງພາກເໜືອ ທີ່ມີການຜະລິດຂະ ໜາດນ້ອຍຢ່າງຫລວງຫລາຍ. ແຕ່ຢ່າງໃດກໍຕາມ ອຸປະກອນດັ່ງກ່າວກໍ່ສາມາດນຳໄປໃຊ້ ໃນຂົງເຂດ ອື່ນໆໄດ້ ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ອຸປະກອນດັ່ງກ່າວຖືກສ້າງຂຶ້ນດ້ວຍວິທີໃດ?

ອຸປະກອນດັ່ງກ່າວແມ່ນຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍວິຊາການປະຈຳ NAFRI ແລະ NAFES ໂດຍຮ່ວມມືກັບພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງຫລວງນ້ຳທາ. ໂດຍໄດ້ນຳໃຊ້ ຫລັກການການຜະລິດອຸປະກອນແບບຄົບຊຸດ ເຊິ່ງຊາວກະສິກອນ ແລະ ນັກສົ່ງເສີມ ເອງມີສ່ວນຮ່ວມເຂົ້າໃນການອອກແບບ ແລະ ທົດສອບ. ນອກຈາກນັ້ນຍັງຈະມີການ ຕິດຕາມການນຳໃຊ້ ແລະ ດັດປັບຄືນໃຫມ່ ຫລື ຜະລິດອຸປະກອນເພີ່ມເຕີມ ໃນພາຍຫລັງ ຖ້າຫາກມີຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງ.

2. ໄດ້ຜະລິດອຸປະກອນຫຍັງແດ່?

ລາຍການໂຄສະນາໃນວິທະຍຸ

ວິທະຍຸແມ່ນກົນໄກການສື່ສານທີ່ເປັນທີ່ນິຍົມທີ່ສຸດໃນກຸ່ມຊາວກະສິກອນ. ພວກເຮົາໄດ້ຜະລິດໂຄສະນາ 3 ເລື່ອງຂຶ້ນ (ແຕ່ລະເລື່ອງມີຄວາມຍາວປະມານ 1 ນາທີ) ແນໃສ່ສະໜອງຂໍ້ມູນໂດຍພື້ນຖານທີ່ສຸດໃນການປູກຢາງພາລາເຊັ່ນ:

1. ຈຸດດີ ແລະ ຈຸດອ່ອນຂອງຢາງພາລາ
2. ຄວາມສູງໃນການປູກຢາງພາລາ
3. ທາງເລືອກໃຫມ່ທີ່ບໍ່ແມ່ນການປູກຢາງພາລາ

ລາຍການໂຄສະນາທັງ 3 ເລື່ອງ ແມ່ນແນໃສ່ເຕືອນຊາວກະສິກອນ ໃຫ້ຄິດຢ່າງລະອຽດຖີ່ຖ້ວນ ກ່ອນຕັດສິນໃຈປູກ. ຊຶ່ງສ້າງເປັນ 3 ພາສາຄື: ພາສາລາວ, ຂະມຸ ແລະ ມົ້ງ ແຜນຈະອອກອາກາດໂດຍສະຖານີວິທະຍຸແຫ່ງຊາດ (ເດືອນກຸມພາ ຫາ ເດືອນເມສາ ປີ 2008). ພ້ອມກັນນັ້ນ ຍັງຈະຖືກສົ່ງໃຫ້ພະແນກຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນາທຳແຂວງທົ່ວປະເທດ. ນອກນັ້ນ ຍັງສາມາດນຳໄປກະຈາຍຜ່ານລະບົບໂທລະໂຂ່ງຂັ້ນບ້ານ ຫລື ນຳໃຊ້ໃນການຝຶກອົບຮົມໂດຍອົງການ NGOs ຕ່າງໆ.

ແຜນພັບ

ຊາວກະສິກອນຈຳນວນຫລວງຫລາຍປູກຢາງພາລາຍ້ອນເຫັນຄົນອື່ນປູກ ຫລື ຍ້ອນມີບໍລິສັດມາສົ່ງເສີມໃຫ້ປູກ ເຊິ່ງຍັງບໍ່ທັນຮູ້ໄດ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງລະອຽດຖີ່ຖ້ວນ. ແຜນພັບດັ່ງກ່າວສະໜອງຂໍ້ມູນແບບສັງລວມກ່ຽວກັບ ຈຸດດີ ແລະ ຈຸດອ່ອນ, ຂໍ້ມູນເງື່ອນໄຂດ້ານສັງຄົມ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງການປູກຢາງພາລາ ແລະ ທາງເລືອກໃຫມ່ທີ່ບໍ່ແມ່ນການປູກຢາງພາລາໃນກໍລະນີທີ່ຊາວກະສິກອນ ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂເໝາະສົມ.

ແຜນພັບແມ່ນຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ນັກສົ່ງເສີມ ແລະ ນັກພັດທະນານຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານການພັດທະນາຊາວກະສິກອນ ແລະ ກຸ່ມຜະລິດ ເພາະວ່າຊາວກະສິກອນຈຳນວນໜຶ່ງບໍ່ສາມາດອ່ານອອກຂຽນເປັນ.

ປຶ້ມຄູ່ມືການປູກຢາງພາລາ

ມາຮອດປະຈຸບັນແມ່ນຍັງບໍ່ທັນມີປຶ້ມຄູ່ມືການປູກ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກິດຢາງພາລາ ທີ່ເປັນພາສາລາວເທື່ອ. ເຊິ່ງຊາວກະສິກອນ ແລະ ນັກສົ່ງເສີມມີຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການສູງ.

ເປົ້າໝາຍແມ່ນແນໃສ່ສະໜອງຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ນັກສົ່ງເສີມ, ນັກພັດທະນາຢູ່ໃນລະດັບຕ່າງໆ. ສາມາດນຳໃຊ້ເປັນເອກະສານອ້າງອີງໃນການຝຶກອົບຮົມ. ປຶ້ມຄູ່ມືນີ້ສ້າງຂຶ້ນໂດຍອີງໃສ່ປະສົບການປູກຢາງພາລາ ຕົວຈິງໃນ ສ.ປ.ປ ລາວ ແລະ ໃນບັນດາປະເທດອ້ອມຂ້າງ (ຈີນ ແລະ ໄທ).

ຈະຕິດຕໍ່ເອົາອຸປະກອນດັ່ງກ່າວໄດ້ຢູ່ໃສ?

ອຸປະກອນທັງຫມົດແມ່ນຈະມີຢູ່ໃນພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງທົ່ວປະເທດ. ຖ້າທ່ານສົນໃຈຢາກໄດ້ອຸປະກອນດັ່ງກ່າວກະລຸນາພົວພັນໄດ້ທີ່ຫ້ອງການດັ່ງກ່າວ ຫລື ພົວພັນໄດ້ທີ່:

ພະແນກຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແຜ່ນນີ້ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ຕູ້ໄປສະນີ 7170, ນະຄອນຫລວງ, Tel: 021770089, Email: info@nafri.org.la